

СЕКЦІЯ 2: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. ПИТАННЯ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА БІЗНЕСУ У НАПРЯМКУ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ

В.О. Веклич, к.ю.н.

Національний університет харчових технологій

Фактичний стан суспільних відносин на поточному етапі розвитку потребує урахування різних деструктивних чинників, що впливають на суспільство, а також зумовлюють відхилення від загально визнаних на міжнародному рівні стандартів і норм. Вагомим деструктивним чинником, що впливає на розвиток економіки в Україні досі лишається корупція. Остання з-поміж іншого зумовлюється як непоінформованістю громадян, їх пасивністю, так і відсутністю забезпечення реалізації належних проєктів, спрямованих на її подолання.

Таким чином, нагальною виступає проблема ширшого інформування представників бізнесових структур і, особливо, їх керівництва щодо деструктивних наслідків, до яких можуть призводити корупційні діяння на системному рівні, а також те, як подібна ситуація у країні загалом впливатиме на діяльність і функціонування бізнесових структур у довгостроковій перспективі.

При цьому ми маємо брати до уваги, що корупція, зумовлюючи з-поміж іншого, кризові явища, також є вагомим інструментом для підриву національної безпеки країни, оскільки фактично дозволяє маніпулювати ресурсами і виробничими потужностями, створюючи незадовільні умови існування як для бізнесу, так і для більшості пересічних громадян, що можна було спостерігати протягом значного періоду незалежності України (як й інших пострадянських країн). Тож, можна вказати, що сама корупція може зумовлювати виникнення й існування середовища, яке є неприйнятним у контексті можливостей для розвитку економіки, бізнесу, а також громадян країни (прямо або опосередковано).

Беручи наведене вище, слід узяти до уваги, що бізнес на поточному етапі є значним джерелом надходжень державного бюджету й інструментом забезпечення розвитку суспільства, хоча й перебуває під

впливом органів державної влади. Саме завдяки бізнесу країна має змогу забезпечувати існування й фінансування різних соціальних програм і надходжень.

Таким чином, можна вказати, що «корупційна надбудова», котра утворилася за минулі роки існування державності, відіграла роль своєрідного гальма щодо розвитку на багатьох рівнях. У контексті цього можна відзначити, що кошти, які могли витратитися бізнесом або державою з соціально корисною або виробничо зумовленою метою, фактично зорієнтовувалися на нецільові джерела (можна також відзначити рейдерство).

Тож, боротьба з корупцією на рівні бізнесу набуває першочергової ваги, оскільки це у подальшому може дозволити не лише ширші можливості задля розвитку, але й самозбереження за складної економічної обстановки (оскільки вплив цього явища є багатоаспектним і багаторівневим).

Тут виникає питання щодо удосконалення інструментарію боротьби з корупційними правопорушеннями, оскільки в нашій країні досі спостерігається інерційна тенденція до самозахисту корупційної системи, коли посадовці різних рівнів уникають покарань навіть у разі притягнення до відповідальності або ж відбувається юридичне пом'якшення покарань за корупційні діяння.

Саме у зв'язку з наведеним можна вказати на значну вагомість активізації бізнесу в напрямку удосконалення роботи. А саме:

1. Збір і систематизація інформації про однотипні зловживання посадових осіб (на різних рівнях), а також характер ускладнень, які цим викликаються.

2. Налагодження системи взаємного інформування про методіку протидії у разі виявлення корупційних діянь або ж у разі коли бізнесова структура зазнає тиску з залученням органів державної влади за фактичної видимості легального впливу (коли за додаткових ознак можна визначити наявність корупційного інтересу).

3. Створення системи взаємодопомоги бізнесових структур різних рівнів (великого і малого бізнесу) з взаємовигідним використанням ресурсів учасників при потребі щодо протидії корупційним зловживанням.

4. Розробка інформаційної бази щодо ширшого інформування громадськості з приводу виявлених корупційних діянь і схем, спрямованих на дестабілізацію тих чи інших підприємств, установ і організацій, а також щодо негативних соціальних наслідків, які це може мати для суспільства.

5. Налагодження взаємовигідної взаємодії бізнесу, громадських організацій і суспільства у різних сферах з метою покращення ефективності протидії корупції, а також забезпечення соціального розвитку суспільства.

Тут важливо вказати, що посадові особи за цивілізованого підходу є передусім службовцями, котрі мають надавати ті чи інші послуги громадянам задля забезпечення існування і утвердження у країні цінностей, які закріплені у конституціях або подібних нормативно-правових актах. У цьому контексті деякі вчені відзначають, що «одним із засобів забезпечення прозорості діяльності органів влади є так звана «карта послуг» – систематизована інформація про спектр послуг, які повинна надавати громадянам та чи інша інституція з конкретним описом необхідних документів, часу прийняття рішення, вартості послуги, способу опротестування рішення» [1, с. 162]. Але при цьому не слід забувати про об'єктивні соціальні умови.

Отже, соціальне партнерство бізнесу у напрямку удосконалення боротьби з корупцією має набути багатоаспектного вираження. Й саме громадяни й громадянське суспільство є тією ланкою соціальної системи, котра першочергово залежить від наслідків боротьби з корупцією, а також може у випадку з Україною відіграти першочергову роль у боротьбі з цим явищем. Зі свого боку, бізнес, володіючи порівняно широкою ресурсною базою, може і має зумовити формування і втілення прийнятної моделі взаємодії з суспільством у цьому питанні, налагоджуючи організаційне і матеріальне забезпечення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Підбережник Н.П. Управлінські механізми запобігання та протидії корупції в країнах ЄС: досвід Польщі / Н.П. Підбережник // Ефективність державного управління : збірник наукових праць. – 2013. – Вип. 36. – С. 158-165.